

ПОЛІСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА ТА ЕКОЛОГІЇ

Силабус дисципліни
«БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ТА ОСНОВИ ОХОРОНИ ПРАЦІ»

1. Профіль дисципліни

<i>Кафедра лісівництва, лісових культур та таксації лісу</i>	Освітній ступінь – бакалавр Галузь знань: 10 Природничі науки Спеціальність: 101 Екологія Освітньо-професійна програма Екологія Кількість кредитів – 4 Загальна кількість годин – 120 Рік підготовки 2 рік, семестр – 3 семестр Компонент освітньої програми: обов'язкова Цикл підготовки: загальний Мова викладання: українська
--	---

2. Інформація про викладача

Викладач	Ковтун Тетяна Ігорівна, доцент кафедри лісівництва, лісових культур та таксації лісу, кандидат с.-г. наук, доцент
Профайл викладача	http://znau.edu.ua/fakulteti/fakultet-lisovogo-gospodarstva/m-about-elm/m-sklad-elm?id=2349
Контактна інформація	контактний E-mail: igkov@ukr.net моб. тел. +38-097-802-66-69
Сторінка курсу в Moodle	http://beta.znau.edu.ua:3398/course/view.php?id=2690
Консультації	Онлайн консультація через Zoom, Viber щосередини з 14.00 до 17.00

3. Анотація до дисципліни

«Безпека життєдіяльності та основи охорони праці» є дисципліною, обов'язкового компоненту освітньої програми, циклу дисциплін загальної підготовки, яка сприяє підготовці фахівців спеціальності 101 Екологія. Студенти отримують теоретичні знання і практичні навички ідентифікації небезпечних і шкідливих чинників у ситуаціях, що виникають у навколишньому та виробничому середовищі, пошук і обґрунтування оптимальних, безпечних умов життя людини.

4. Мета та цілі дисципліни

Мета дисципліни: надання сучасних теоретичних знань, умінь і навичок, необхідних майбутнім фахівцям для ефективного вирішення питань охорони праці та безпеки життєдіяльності у сфері їх професійної діяльності, формування у студентів відповідальності за особисту та колективну безпеку і усвідомлення необхідності обов'язкового виконання в повному обсязі всіх заходів гарантування безпеки праці на робочих місцях та безпеки життєдіяльності у надзвичайних ситуаціях.

Цілі дисципліни: опанування знаннями, вміннями та навичками вирішувати професійні завдання з обов'язковим урахуванням чинних законодавчих й інших

нормативно-правових актів, галузевих вимог щодо безпеки персоналу у процесі трудової діяльності, при захисті населення в небезпечних та надзвичайних ситуаціях, виявленні шкідливих і небезпечних виробничих факторів, виникнення можливих аварій, розробці заходів щодо усунення несприятливих виробничих факторів, створення безпечних та нешкідливих умов праці; формування у студентів елементів світогляду щодо запобігання виникнення техногенних аварій й природних небезпек та ліквідації їх наслідків.

Компетентності, на формування яких націлена дисципліна:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 03. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 07. Здатність діяти соціально, відповідально та свідомо.

ЗК 09. Здатність працювати в команді.

ЗК 10. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК 13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

5. Організація навчання

5.1. Обсяг дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин	
	Денна	Заочна
Лекції	24	2
Практичні	24	4
Самостійна робота	72	114
Всього	120	120

5.2. Формат дисципліни

Формат проведення дисципліни: очний: лекції, практичні заняття, самостійна робота студентів, навчальні конференції, консультації, індивідуальні заняття; змішаний (поєднання традиційних форм навчання з елементами електронного навчання через систему Moodle). Для заочної форми навчання можливим є поєднання очного та дистанційного форматів викладання дисципліни.

Вид контролю: іспит.

5.3. Тематичний план початкової дисципліни

№ з/п	Тема	Назва теми	Кількість годин	
			денна форма	заочна форма
МОДУЛЬ 1. ОСНОВИ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ТА ОХОРОНИ ПРАЦІ				
Змістовий модуль 1(ЗМ1). Категорійно – понятійний апарат з безпеки життєдіяльності				
1	T1	Вступ до курсу	11	11
2	T2	Ризик-як кількісна оцінка небезпек	11	11
Змістовий модуль 2 (ЗМ2). Небезпеки природні, техногенні, характер їх прояву та наслідки				
3	T3	Природні небезпеки	12	12
4	T4	Техногенні небезпеки та їх наслідки	12	12
5	T5	Надзвичайні ситуації та їх наслідки	12	12
Змістовий модуль 3(ЗМ3). Законодавство України про охорону праці та виробнича санітарія				
6	T6	Законодавча та нормативна база України з охорони праці	14	14
7	T7	Система управління охороною праці	10	10

8	T8	Основи виробничої санітарії та гігієни праці	14	14
Змістовий модуль 4 (ЗМ4). Основи безпеки праці та пожежної безпеки				
9	T9	Основи безпеки праці	12	12
10	T10	Основи пожежної безпеки	12	12
Разом:			120	120

5.4. Система оцінювання та вимоги

Загальна система оцінювання дисципліни	<p>При вивченні дисципліни застосовується поточний, модульний та підсумковий семестровий форми контролю. Також, передбачено обов'язковий контроль засвоєння навчального матеріалу дисципліни, віднесеного на самостійну роботу.</p> <p><i>Методи контролю:</i> спостереження за навчальною діяльністю здобувачів вищої освіти, усне опитування, письмовий контроль, тестовий контроль, виконання навчальних та індивідуальних завдань.</p> <p>Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовленості студентів до виконання конкретної роботи.</p> <p><i>Система оцінювання навчальних досягнень студентів</i></p>			
		Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1	
	Вид заняття		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
	Лекції	0,5	12	6
	Практичні заняття	1	12	12
	Самостійна робота	1	21	21
	Модульна контрольна робота	10,5	2	21
Разом:			60	
<p>Поточний контроль знань здобувачів вищої освіти проводиться в усній, письмовій та дистанційній формах (опитування за результатами опрацьованого матеріалу).</p> <p>Модульний (рубіжний) контроль здійснюється після вивчення студентами логічно завершеної частини програми навчальної дисципліни.</p> <p>Підсумкова кількість балів, набрана студентами за виконання завдань з самостійної роботи, є однією з складових поточної успішності з дисципліни і за виставленні загальної кількості балів за поточну успішність додається з балами, одержаними за виконання інших видів поточної навчальної роботи.</p> <p>Підсумковий семестровий контроль з дисципліни є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень здобувачів вищої освіти. Він проводиться в усній або письмовій формі у вигляді іспиту. Включає</p>				

екзаменаційні білети, або тестування на платформі Moodle. Екзаменаційні тести та білети охоплюють програму навчальної дисципліни.

Терміни проведення підсумкового семестрового контролю встановлюються графіком навчального процесу, а обсяг навчального матеріалу, який виноситься на підсумковий семестровий контроль, визначається робочою програмою дисципліни.

Сумарна кількість рейтингових балів за вивчення дисципліни за семестр розраховується як сума балів, отриманих за результатами поточного та підсумкового семестрового контролю. Максимальна сума балів за семестр складає 100 балів.

Набрана кількість рейтингових балів є основою для оцінки знань студента за шкалою.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	Зараховано
82–89	B	добре	
74–81	C		
64–73	D	задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Умови допуску до підсумкового контролю

Мінімальний пороговий рівень оцінки визначається тим, що студент має певні знання, передбачені в силабусі, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий. З використанням основних теоретичних положень, студент з труднощами пояснює правила вирішення практичних/ розрахункових завдань дисципліни. Виконання лабораторних/ контрольних/ індивідуальних завдань, роботи значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами. Максимальна кількість балів становить 60. Мінімальна кількість балів, набраних студентом, складає 60 % від максимальної кількості балів, отриманих під час вивчення дисципліни – 36 балів.

Студент не може бути допущений до складання іспиту,

	якщо кількість балів, одержаних за результатами перевірки успішності під час поточного та модульного контролю відповідно до змістового модуля впродовж семестру, в сумі не досягла 36 балів.
Критерії оцінювання	Контроль знань та вмінь здобувача вищої освіти здійснюється згідно з кредитно-трансферною системою організації освітнього процесу. Рейтинг студента із засвоєння дисципліни визначається за 100-бальною шкалою, тобто він формується з рейтингу виконання навчальної роботи, для оцінювання якої призначається 60 балів, та рейтингу підсумкового контролю – 40 балів. Мінімально можлива кількість балів, отриманих студентом у випадку складання іспиту, дорівнює 24. Максимальна можлива кількість балів, отриманих на екзамені – 40. Підсумкові бали за іспит складаються із суми балів за відповіді на тестові питання чи питання у білеті. Студента слід вважати атестованим, якщо сума балів, одержаних за результатами поточної та підсумкової перевірки успішності, дорівнює 60 балів.

6. Результати навчання

ПР 15. Уміти пояснювати соціальні, економічні та політичні наслідки впровадження екологічних проектів.

ПР 18. Поєднувати навички самостійної та командної роботи задля отримання результату з акцентом на професійну сумлінність та відповідальність за прийняття рішень.

ПР 25. Зберігати та примножувати досягнення і цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

7. Пререквізити

Базові знання з предметів середньої освіти.

8. Політика дисципліни

Курс передбачає роботу в колективі.

- Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.
- Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в дистанційному режимі за погодженням із керівником курсу та презентувати виконані завдання під час консультації викладача.
- Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті коротко, їх поглиблена проробка за рекомендованою літературою, а також виконання завдань з метою закріплення теоретичного матеріалу.
- Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Студент, який спізнився, вважається таким, що пропустив заняття з неповажної причини з виставленням 0 балів за заняття, і при цьому має право бути присутнім на занятті.
- За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни студент отримує за заняття 0 балів і зобов'язаний відпрацювати таке заняття. Ліквідація заборгованості відбувається протягом 1 тижня після встановленого терміну. При цьому оцінка знижується на 10 %.

- Здобувачі вищої освіти мають право скласти екзамен автоматично, у випадку, якщо впродовж семестру такі здобувачі набрали 90-100 балів.
- Здобувачам вищої освіти після аудиторних занять надається право підвищувати свій рейтинг лише під час складання іспитів (підсумкового оцінювання) за графіком екзаменаційної сесії.
- Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет ресурсів та інших джерел інформації студент повинен вказати джерело, використане під час виконання завдання.
- Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.
- Гарантується забезпечення інклюзивності освітньої діяльності в умовах рівного доступу до здобуття вищої освіти особами з особливими потребами.

9. Технічне та програмне забезпечення (за потреби)

Лекційні заняття проводяться в аудиторіях, обладнаних мультимедійними засобами, і передбачають використання презентацій. Практичні заняття проводяться в обладнаному кабінеті безпеки життєдіяльності та охорони праці. Передбачено використання дистанційної платформи Moodle, виконання тестових завдань у Google Forms.

10. Література необхідна для вивчення навчальної дисципліни

Основна

1. Безпека життєдіяльності та охорона праці: навчальний посібник/ уклад.: О.П.Житова, В.В. Мороз, Т.І. Ковтун, Л.К. Тичина/ За заг. ред.. О.П. Житової. Житомир: Вид. НОВОград, 2022. 340 с.
2. Гандзюк М. П., Желібо Є. П., Халімовський М. О. та ін. Основи охорони праці: підручник. Київ : Каравела, 2008. 384 с.
3. Джигірей В. С., Жидецький В. Ц. Безпека життєдіяльності. Львів: “Афіша”.2000. 264 с.
4. Жидецький В. І. Основи охорони праці. Львів : Афіша, 2006. 312 с.
5. Желібо Є. П., Заверуха Н. М., Зацарний В. В. Безпека життєдіяльності. К.: “Каравела”, 2001. 317 с.
6. Запорожець О. І., Протоєрейський О. С., Франчук Г. М., Боровик І. М. Основи охорони праці : підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2009. 264 с.
7. Катренко Л. А., Кіт Ю. В., Пістун І. П. Охорона праці. Курс лекцій. Практикум :навч. посіб. Суми : ВТД “Університетська книга”, 2009. 540 с.
8. Основи охорони праці : підручник. 2-ге видання / К. Н.Ткачук та ін. Київ : Основа,2006. 448 с.
9. Пістун І. П., Кіт Я. В., Березовецький А. П. Практикум з охорони праці. Суми :ВТД “Університетська книга”, 2000. 207 с.
10. Шудренко І. В. Основи охорони праці : навч. посіб. Житомир : Видавець О.О. Євенок, 2016. 214 с.

Додаткова

1. Геврик О. П. Охорона праці : навч. посіб. Київ : Ельга, Ніка-Центр, 2003. 280 с.
2. Ковтун Т.І., Ковтун М.І. Особливості трансформування поняття «безпека» у студентів екологічних спеціальностей: мат. конференції науково-педагогічних працівників науково-інноваційного інституту екології та лісу «Наукові читання – 2018» (Житомир, 1 березня 2018 р.). Житомир, 2018. С. 55-58.
3. Ковтун Т.І. Статистичний аналіз виробничого травматизму на підприємствах, що координуються Держлісагенством України: мат. конференції науково-

- педагогічних працівників науково-інноваційного інституту екології та лісу «Наукові читання – 2020» (Житомир, 12 травня 2020 р.). Житомир, 2020. С. 37 - 39.
4. Ковтун Т.І., Житова О.П. Методичні рекомендації до проведення практичних робіт з дисципліни «Безпека життєдіяльності та охорона праці» для студентів спеціальності 103 «Науки про Землю» галузі знань 10 «Природничі науки». Житомир: Вид-во «НОВОГрад», 2021. С.68.
 5. Лушкін В.А. Безпека життєдіяльності. Житомир, 2001. 671с.
 6. Методичні рекомендації до проведення практичних робіт з дисципліни «Безпека життєдіяльності та охорона праці» для студентів напряму підготовки 6.030401 «Правознавство» /Укл. Т. І. Ковтун. Житомир: ЖНАЕУ, 2017. 134 с. Режим доступу:http://lib.znau.edu.ua/jirbis2/index.php?option=com_irbis&view=irbis&Itemid=108.
 7. Основи охорони праці: навчальн. посіб. / В. В. Березуцький Т.С. та ін.; за ред. В. В. Березуцького. Харків : Факт, 2005. 480 с.
 8. Русаловський А. В. Правові та організаційні питання охорони праці : навч. посіб. 4-те вид., допов. і перероб. Київ : Університет “Україна”, 2009. 295 с.
 9. Скобло Ю.С., Соколовська Т.Б. Безпека життєдіяльності. Київ : Кондор, 2003. 424 с.
 10. Яремко З. М., Тимошук С. В., Третяк О. І., Ковтун Р. М. Охорона праці : навч. посібн.; за ред. З. М. Яремка. Львів : Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2010. 374 с.

Викладач

Тетяна КОВТУН

Гарант освітньої програми

Тетяна ФЕДОНЮК

Декан факультету лісового господарства та екології

Анатолій ВИШНЕВСЬКИЙ

Силабус затверджений на засіданні кафедри лісівництва, лісових культур та таксації лісу
Протокол № 1 від 01.09. 2022 р.

Завідувач кафедри

Юрій СІРУК

Обговорено та рекомендовано до затвердження навчально-методичною комісією факультету лісового господарства та екології
Протокол № 1 від “02” 09 2022 р.

Голова НМК факультету

Олександр КРАТЮК